Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku
Wydział Instrumentalny

Krzysztof Bilicki

Christian Sinding – jego miejsce w muzyce norweskiej w oparciu o wybrane utwory twórczości kameralnej i skrzypcowej.

Promotor: prof. zw. dr hab. Maciej Sobczak

Przebywając przez wiele lat w Norwegii, grając w dużej orkiestrze symfonicznej, zastanawiałem się, dlaczego nigdy nie wykonujemy muzyki Christiana Sindinga, uważanego za najwybitniejszego, po Griegu, kompozytora norweskiego. Zdarzały się wykonania jego pieśni oraz kwintetu fortepianowego, ale nigdy muzyki symfonicznej czy solowej z akompaniamentem orkiestry. Właśnie dlatego zdecydowałem się na zaprezentowanie sylwetki i twórczości Christiana Sindinga jako ciekawej i nowatorskiej pracy doktorskiej, w której mógłbym, poprzez zbadanie jego biografii i twórczości, odpowiedzieć na pytanie: dlaczego muzyka Sindinga tak rzadko gości w salach koncertowych, również w jego Ojczyźnie, podczas gdy utwory Griega, Svendsena, Halvorsena można usłyszeć dużo częściej. Przedstawienie sylwetki Sindinga stało się również świetnym pretekstem do zaprezentowania kultury muzycznej Norwegii nie tylko w jego aspekcie kulturowym, ale również szerszym kontekście historycznym.

Pracę rozpoczynam od prezentacji muzyki europejskiej w przedziale czasowym, w którym żył Sinding. Wymieniam tu najistotniejsze trendy w muzyce zachodnich krajów europejskich, Rosji oraz w Polsce. Przytaczam nazwiska wielu kompozytorów, którzy mieli największy wpływ na kształt i rozwój muzyki w tym okresie. Dotyczy to kompozytorów rosyjskich, polskich, niemieckich, czeskich, francuskich, włoskich i hiszpańskich. Ukazuje to przekrojowy obraz rozwoju muzyki europejskiej okresu drugiej połowy XIX wieku, do rozpoczęcia II Wojny Światowej.

Rozdział drugi, to prezentacja rozwoju muzyki norweskiej od niemal zarania jej istnienia, a więc początku muzyki ludowej i rozwoju amatorskiego ruchu muzycznego. Dokonuję prezentacji najznakomitszych przedstawicieli norweskiej muzyki okresu rozwoju (Kulturell grotid), Narodowego Romantyzmu (Det nasjonromantiske gjennombrudd), Złotego Wieku (Gullalder) oraz Neoromantyzmu (Seinromantikken). Rozdział kończę prezentacją przedstawicieli muzyki norweskiej po roku 1920, do II wojny światowej, a więc śmierci Sindinga.

Rozdział trzeci, to obszerna prezentacja życia Christiana Sindinga. Dla podkreślenia przełomowych momentów w życiu kompozytora, dokonałem podziału jego życiorysu na piętnaście podrozdziałów identyfikujące istotne etapy jego życia. Przedstawiłem w nich wnikliwie epizody z jego kariery, przytaczam również wiele cytatów oraz wypowiedzi osób z jego otoczenia, aby jak najrzetelniej pokazać jego osobowość oraz w jaki sposób był odbierany i traktowany przez innych. W podrozdziale dziewiątym pozwalam sobie na małą dygresję. Opisuję tu autentyczną i nieco zabawną historię, w której mało znany kompozytor (niestety źródła nie podają jego nazwiska), przebywając we francuskim mieście Rennes, podaje się za Sindinga uzyskuje z tego tytułu określone towarzyskie „profity". W czternastym podrozdziale podejmuję próbę przedstawienia rzekomego związku Sindinga z nazistami w kontekście jego sentymentu do Niemiec Drugiej Rzeszy (przed hitlerowskich) oraz próby manipulacji wypowiedzi Sindinga dla spreparowania jego domniemanego związku z nazistami norweskimi i niemieckimi. Życiorys kończy szczegółowy opis pogrzebu, który miał pośredni, tym niemniej istotny wpływ na to, co stało się z muzyką Sindinga po jego śmierci.

Ważnym punktem niniejszej dysertacji jest rozdział czwarty, w którym poruszam niezwykle ważny temat bojkotu muzyki Sindinga po jego śmierci. Przytaczam tu niektóre fakty z tuż powojennej historii Norwegii mające wpływ na losy muzyki Sindinga. Przedstawiam również nastawienie i narrację powojennych mediów do kompozytora.

W rozdziale piątym prezentuję twórczość Christiana Sindinga. Ze względu na bardzo obszerny dorobek kompozytorski, dokonałem podziału jego dzieł ze względu na aparat wykonawczy: dzieła orkiestrowe, kameralne, fortepianowe, skrzypcowe, pieśni i opera. Dokonuje tu również syntetycznej analizy niektórych jego utworów, wskazując te, które zdobyły sobie największe uznanie. Ostatni podrozdział, to usystematyzowana lista dzieł według opusu. Tabelę kończą dzieła bez opus.

Kolejny rozdział, to analiza formalno-wykonawcza utworów nagranych na CD i dołączonych do niniejszej pracy. Poruszam tu problem budowy formalnej, aspektu

melodycznego oraz analizuję dobór środków kompozytorskich użytych dla osiągnięcia określonego wyrazu emocjonalnego. Płyta CD zawiera następujące utwory:

1. *Cantus doloris*
2. *Jung Diethelm*
3. *Andante religioso*
4. *Serenade*

   I Allegro non troppo

   II Andante sostenuto

   III Allegretto

   IV Adagio

   V Deciso ma non troppo allegro

Zakończenie to podsumowanie dorobku kompozytorskiego Christiana Sindinga oraz próba odpowiedzi na pytanie, co przyczyniło się do tego, że jego muzyka została zbojkotowana na wiele lat i dlaczego nie znalazł się nikt, kto mógłby temu zapobiec. Wyrażam również moja subiektywną opinię o muzyce Sindinga oraz mój stosunek do niego jako człowieka i kompozytora.

Academy of Music Stanisław Moniuszko in Gdańsk
Instrumental Department

Krzysztof Bilicki

Christian Sinding - his place in Norwegian music based on selected works of chamber and violin music.

Promoter: prof. zw. dr hab. Maciej Sobczak

Having spent many years in Norway playing in a large symphony orchestra, I wondered why we never performed music by Christian Sinding - who is considered the most outstanding Norwegian composer after Grieg. There have been performances of songs and a piano quintet, but symphonic or solo music accompanied by an orchestra have never been played. For this reason, I decided to present Christian Sinding as a being, and his art as an interesting and innovative dissertation. By examining his biography and creativity, I answer the following question: “Why was Sinding's music so rarely visited in concert halls, even in his homeland, while songs by Grieg, Svendsen and Halvorsen could be heard much more often?” Presenting Sinding and his music also gives an opportunity to present Norwegian music culture not only in its cultural aspect, but also in a broader historical context.

I start my dissertation with a presentation of European music at the time period in which Sinding lived. I list here the most important trends of the music in Russia, Poland, Germany, Czech Republic, France, Italy and Spain. I quote the names of many composers who had the greatest influence and shaped the development of music during this period. This dissertation shows a cross-sectional picture of the development of European music from the second half of the nineteenth century until the beginning of World War II.

The second chapter is a presentation of the development of Norwegian music, almost from the beginning of its existence. This was the beginning of folk music and the development of the amateur music movement. I present the most prominent representatives of Norwegian music in the period of development (Kulturell grotid), National Romanticism (Det nasjonromantiske gjennombrudd), Golden Age (Gullalder) and Neo-Romanticism (Seinromantikken). The chapter ends with the presentation of representatives of Norwegian music after 1920, until World War II, and therefore the death of Sinding.

The third chapter is an extensive presentation of the life of Christian Sinding. To emphasize the breakthrough moments in the life of the composer, I divide his biography into fifteen sub-chapters which identify the essential stages of his life. I present his career in depth and site many quotes and statements from people around him to show his personality as well as how he was perceived and treated by others. In subsection 9, I allow myself a small digression. I am describing here an authentic and somewhat funny story, in which a not-so-well-known composer (unfortunately, the sources do not give his name), staying in the French city of Rennes, is responsible for Sinding and receives certain "profits" from this title. In the 14th subchapter, I attempt to present Sinding’s alleged relationship with the Nazis in the context of his sentiment to Germany in the Second Reich (before the Nazis) and attempts to manipulate Sinding's statements to falsify his alleged relationship with the Nazis of Norway and Germany. The biography ends with a detailed description of the funeral. Despite his death, Sinding had an indirect, but nevertheless significant influence on what happened to his music following his passing.

An important part of this dissertation is the fourth chapter, in which I am talking about the boycott of Sinding's music after his death. Here I am quoting some facts from Norway's post-war history that affect the fate of Sinding's music. I also present the attitude and narrative of post-war media towards the composer.

In the fifth chapter, I present the work of Christian Sinding. Due to the very extensive compositional output, I divide his works into the following categories, based on the type of ensemble: orchestral, chamber, piano, violin, song and opera. He also makes a superficial analysis of some of his works, indicating those that have gained the greatest recognition. The last subsection is a systemized list of works according to opus. The table ends with works without an opus.

The next chapter is the formal and executive analysis of the songs recorded on the CD and attached to this dissertation. I discuss their formal construction, melodic aspects and analyze the means used to achieve a specific emotional expression. The CD contains the following songs:

1. Cantus doloris

2. Jung Diethelm

3. Andante religioso

4. Serenade

I Allegro non troppo

II Andante sostenuto

III Allegretto

IV Adagio

V Deciso has non troppo allegro

The conclusion summarizes the output of composer, Christian Sinding, and attempts to answer why his music was boycotted for many years and why there was no one who could prevent it. I also express my subjective opinion on Sinding's music and my attitude towards him as a human being and composer.